

bezpłatne badania stężenia markera PSA dla mężczyzn w wieku 50-75 lat

27 sierpnia 2024 r.

Trwa kampania promocyjno-edukacyjna dotycząca nowotworu gruczołu krokowego. Jak co roku adresowana jest do mężczyzn z terenu Powiatu Limanowskiego w wieku od 50 do 75 lat, którzy w ramach kampanii mogą wykonać bezpłatnie badania stężenia markera PSA w surowicy krwi. Kampania finansowana jest ze środków Powiatu Limanowskiego.

Rak prostaty (rak stercza, rak gruczołu krokowego) zajmuje u mężczyzn drugie miejsce w zestawieniu zapadalności i umieralności z powodu nowotworów złośliwych. Tendencja zapadalności na raka prostaty w większości rozwiniętych krajów świata jest rosnąca. Wynika to częściowo z upowszechnienia się oznaczania stężenia markera nowotworowego PSA w surowicy u osób bez klinicznych objawów raka prostaty. Większa liczba pacjentów diagnozowanych z rakiem gruczołu krokowego wynika również z rosnącej świadomości zdrowotnej oraz wydłużania się długości życia mężczyzn. W Polsce zachorowania na raka stercza podwoiły się w ciągu ostatnich 10 lat. (źródło: www.zwrotnikraka.pl).

Badanie PSA (ang. Prostate Specific Antigen), czyli antygenu gruczołu krokowego (prostaty) jest jedną z metod badania przesiewowego wykonywanego u mężczyzn w celu wczesnego wykrycia raka prostaty. To proste badanie wykorzystywane jest również w monitorowaniu stanu pacjenta z przerostem prostaty. Jego stężenie oznacza się zwykłym badaniem krwi, którą pobiera się z żyły łokciowej pacjenta.

Zaleca się, aby mężczyźni po 50. roku życia wykonywali badanie regularnie co rok lub 2 lata. Jednak jeżeli ojciec lub brat

pacjenta chorowali na ten rodzaj nowotworu, wówczas pierwsze badanie w celu wczesnego wykrycia raka prostaty powinno zostać wykonane już po ukończeniu 45. roku życia. Jeżeli w rodzinie odnotowano przypadki raka prostaty u mężczyzn przed 65. rokiem życia, to badanie należy wykonywać już po 40. roku życia.

W celu wykonania badania należy się zgłosić do rejestracji pracowni analitycznej, a następnie pobrać krew w punkcie pobrań. Punkt pobrań jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00 – 11.00. Odbiór wyników jest możliwy od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00 – 14.00.

Badany nie musi być na czczo, jednak dla wiarygodności wyników powinien pamiętać, że poziom PSA całkowitego może wzrosnąć i utrzymywać się na nienaturalnie wysokim poziomie w ciągu 48 godzin po stosunku czy jeździe na rowerze. Dlatego też co najmniej na dwa dni przed wykonaniem testu PSA pacjent powinien powstrzymać się od tego typu aktywności.

Wśród objawów, które powinny skłonić mężczyznę do wizyty u lekarza oraz wykonania badania diagnostycznego są:

- częste oddawanie moczu,
- parcie na pęcherz,
- osłabienie strumienia moczu,
- zaparcia,
- bóle pleców w odcinku lędźwiowym kręgosłupa,
- utrata wagi,
- zaburzenia erekcji.

Stwierdzenie zwiększonego stężenia PSA nie jest jednoznaczne z rozpoznaniem raka gruczołu krokowego. Może być wynikiem łagodnego rozrostu lub zapalenia stercza. Dlatego ważne jest, by wynik badania PSA był zinterpretowany przez specjalistę.

W badaniu mogą brać udział mężczyźni, którzy w ramach kampanii oznaczali poziom markera PSA w ubiegłych latach. Coroczne kontrolowanie wskaźnika PSA jest niezwykle istotne dla zdrowia mężczyzn. Badania wykonywane będą do końca 2024 roku, bądź do

wyczerpania środków przeznaczonych na ten cel.

ul. J. Piłsudskiego 61, 34-600 Limanowa
www.szpitallimanowa.pl
e-mail: szpitallimanowa@szpitallimanowa.pl

SZPITAL POWIATOWY
w Limanowej
Imienia Miłosierdzia Bożego

KAMPANIA PROMOCYJNO – EDUKACYJNA

dotycząca profilaktyki nowotworu
gruczołu krokowego **wraz z bezpłatnym**
oznaczeniem markera PSA
dla mężczyzn w wieku **50-75 lat**
zamieszkałych na terenie Powiatu Limanowskiego

Rak prostaty jest najczęściej występującym nowotworem u mężczyzn. Ryzyko raka gruczołu krokowego wzrasta wraz z wiekiem. W większości przypadków nowotwór ten początkowo nie daje żadnych objawów, może jednak zostać wcześniej wykryty poprzez oznaczenie stężenia swoistego antygenu sterczowego PSA.

Co to jest PSA?

PSA (ang. Prostate Specific Antigen) to antygen gruczołu krokowego, białko wytwarzane przez komórki stercza. Jego stężenie można oznaczyć w zwykłym badaniu krwi, która pobiera się z żyły łokciowej pacjenta.

Do czego służy marker PSA?

Marker PSA jest drugim, obok badania prostaty, testem przesiewowym, który pozwala na wykrycie bezobjawowego raka prostaty. Często pozwala na wykrycie choroby na wczesnym etapie rozwoju, dzięki czemu leczenie jest bardziej efektywne.

Pamiętaj! antygen PSA produkowany jest również przez zdrowy nabłonek w okolicy prostaty i może być wykrywany także u osób ze zdrowym gruczołem, w stanach zapalnych gruczołu, jak i u osób z nowotworem stercza. Dlatego też wynik badania PSA koniecznie skonsultuj z lekarzem rodzinnym lub lekarzem specjalistą.

Przebieg i przygotowanie do badania

Stężenie poziomu PSA oznacza się w zwykłym badaniu krwi, która pobiera się z żyły łokciowej pacjenta. Badany nie musi być na czczo, jednak powinien pamiętać, że poziom PSA całkowitego może wzrosnąć i utrzymywać się na nienaturalnie wysokim poziomie w ciągu 48 godzin po stosunku czy ćwiczeniach fizycznych. Dlatego też, co najmniej na dwa dni przed wykonaniem testu PSA badany powinien powstrzymać się od tego typu aktywności.

Kiedy należy wykonać badanie PSA?

Na coroczne badanie poziomu PSA powinien się zgłaszać każdy mężczyzna po 50. roku życia lub – jeśli należy do grupy podwyższonego ryzyka raka prostaty (mężczyźni, u których w rodzinie występował rak prostaty) – powyżej 40. lub 45. roku życia. Badanie zaleca się również u mężczyzn, u których występują takie objawy jak: częste oddawanie moczu, parcie na pęcherz, osłabienie strumienia moczu, zaparcia, bóle pleców w odcinku lędźwiowym kręgosłupa, utrata wagi, zaburzenia erekcji.

Nie czekaj! Zadbaj o swoje zdrowie i już dzisiaj zgłoś się na bezpłatne badanie poziomu PSA!

W celu wykonania badania należy się zgłosić do rejestracji pracowni analitycznej, a następnie wykonać badanie w punkcie pobrań. Punkt pobrań jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00 – 11.00. Informacja pod numerem telefonu: 18/33 01 700 wew. 844

Kampania finansowana ze środków Powiatu Limanowskiego

Przebieg i przygotowanie do badania

Stężenie poziomu PSA oznacza się w zwykłym badaniu krwi, którą pobiera się z żyły łokciowej pacjenta. Badany nie musi być na czczo, jednak dla wiarygodności wyników powinien pamiętać, że poziom PSA całkowitego może wzrosnąć i utrzymywać się na nienaturalnie wysokim poziomie w ciągu 48 godzin po stosunku czy ćwiczeniach fizycznych. Dlatego też co najmniej na dwa dni przed wykonaniem testu PSA badany powinien powstrzymać się od tego typu aktywności.

Kiedy należy wykonać badanie PSA?

Na coroczne badanie poziomu PSA powinien się zgłaszać każdy mężczyzna po 50. roku życia lub – jeśli należy do grupy podwyższonego ryzyka raka prostaty (mężczyźni, u których w rodzinie występował rak prostaty) – powyżej 40. lub 45. roku życia.

Badanie poziomu PSA zaleca się u mężczyzn, u których występują takie objawy jak:

- częste oddawanie moczu
- bóle pleców w odcinku lędźwiowym kręgosłupa
- parcie na pęcherz
- utrata wagi
- osłabienie strumienia moczu
- zaburzenia erekcji
- zaparcia

Objawy te wynikają z przerostu gruczołu krokowego, który może mieć charakter nowotworowy. Należy jednak pamiętać, że są one charakterystyczne również dla innych schorzeń, np. zapalenia lub łagodnego przerostu gruczołu krokowego. Dlatego wynik należy zawsze skonsultować z lekarzem.

Nie czekaj! Zadbaj o swoje zdrowie i już dzisiaj zgłoś się na bezpłatne badanie poziomu PSA!

W celu wykonania badania należy się zgłosić do rejestracji pracowni analitycznej, a następnie wykonać badanie w punkcie pobrań. Punkt pobrań jest czynny od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00 – 11.00. Informacja pod numerem telefonu: 18/33 01 700 wew. 844

Kampania finansowana ze środków Powiatu Limanowskiego